

Sygn. akt II UK 341/09

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku Z. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 lutego 2010 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 18 czerwca 2009 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok z dnia 12 listopada 2008 r. Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z siedzibą w G. z dnia 12 listopada 2008 r. i oddalił odwołanie Z. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddziału w G. z dnia 11 marca 2008 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury dla pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, a mianowicie: 1) § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz.U. Nr 28, poz. 149) w związku z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

poprzez przyjęcie, że warunkiem koniecznym skorzystania przez wnioskodawcę subsydiarnie (w miejsce żony) z prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia jest niepozostawanie przez niego w stosunku pracy w dniu 31 grudnia 1998 r.; 2) § 2 pkt 1 rozporządzenia z dnia 15 maja 1989 r. w związku z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r., poprzez przyjęcie, że prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie tego przepisu nie przysługuje w sytuacji, gdy względem syna wnioskodawcy orzeczono niezdolność do pracy istniejącą od urodzenia (przed 31 grudnia 1998 r.), lecz orzeczenie to nastąpiło po 31 grudnia 1998 r. w następstwie zdiagnozowania w 2003 r. choroby genetycznej, co w konsekwencji nie pozwala na przyjęcie, że syn wnioskodawcy wymagał w dacie 31 grudnia 1998 r. sprawowania nad nim stałej opieki.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został w pierwszym rzędzie potrzebą wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, a mianowicie zajęcia stanowiska czy wobec treści § 1 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w związku z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. wnioskodawca, by skorzystać z prawa do wcześniejszej emerytury, mógł w dacie 31 grudnia 1989 r. pozostawać w stosunku pracy. W tym zakresie skarżący wskazał na występujące rozbieżności w orzecznictwie, wynikające w jego ocenie z wyroków Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1999 r., II UKN 518/98 oraz z dnia 27 kwietnia 2004 r., II UK 297/03. W dalszej kolejności skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, czy na podstawie orzeczenia lekarza organu rentowego można uznać, że w dniu 31 grudnia 1998 r. spełniona została przesłanka, że syn wnioskodawcy w tej dacie wymagał jego osobistej opieki, a w związku z tym spełniona została przesłanka z § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, uprawniająca wnioskodawcę do wcześniejszej emerytury.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie, w której wniesiona została niniejsza skarga kasacyjna nie zachodzi ani potrzeba wykładni wskazanych przez skarżącego przepisów

prawnych, ani też nie występuje na ich tle istotne zagadnienie prawne. Kwestie podnoszone przez skarżącego zostały już - wbrew jego twierdzeniom - jednolicie rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się, że art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) utrzymał co prawda możliwość skorzystania z dotychczasowych zasad przechodzenia na emeryturę na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r., jednakże wyłącznie w stosunku do tych osób, które do dnia wejścia w życie powołanej wyżej ustawy (1 stycznia 1999 r.) spełniały wszystkie warunki nabycia prawa do tego świadczenia, a więc także warunek zaprzestania zatrudnienia ze względu na stan zdrowia dziecka i konieczność sprawowania nad nim stałej opieki. W rezultacie nabycie prawa do wcześniejszej emerytury przez pracownika opiekującego się dzieckiem wymagającym stałej opieki zależy od łącznego zaistnienia przed dniem 1 stycznia 1999 r. przesłanek niemożności kontynuowania przez rodzica (legitymującego się na tę datę wymaganym stażem ubezpieczeniowym) zatrudnienia pracowniczego z powodu stanu zdrowia dziecka, które - bez względu na wiek - wymagało w tej dacie stałej opieki oraz pielęgnacji lub pomocy w czynnościach samoobsługowych (por. między innymi wyroki z dnia 28 marca 2001 r., II UKN 285/00, OSNAPiUS 2002 nr 22, poz. 556 i z dnia 10 stycznia 2007 r., III UK 112/06, OSNP 2008 nr 3-4, poz. 42). W wyrokach z dnia 6 maja 2004 r., II UK 350/03 (OSNP 2004 nr 23, poz. 408), z dnia 6 maja 2008 r., I UK 362/07 (OSNP 2009 nr 17-18) i z dnia 3 lutego 2009 r., I UK 245/08 (LEX nr 489010) wyrażono jednolity pogląd, że warunkiem nabycia prawa do wcześniejszej emerytury określonej w § 1 rozporządzenia jest niemożność podjęcia pracy albo konieczność jej zaprzestania, które powinno nastąpić do dnia 31 grudnia 1998 r. Kontynuowanie zatrudnienia po tej dacie wyklucza nabycie prawa do wcześniejszej emerytury, nawet wówczas, gdy stan zdrowia dziecka wymagał stałej opieki. Nic innego nie wynika również z powołanego przez skarżącego wyroku z dnia 16 marca 1999 r., II UKN 518/98 (OSNAPiUS 2000 nr 9, poz. 371), zapadłego w stanie faktycznym, w którym na niemożność podjęcia zatrudnienia z powodu konieczności sprawowania opieki powoływał się ojciec dziecka przebywającego w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

/tp/